

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องสภาพและปัญหาการแนะแนวสุขภาพในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ตามการรับรู้ของครูประจำชั้น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการแนะแนวสุขภาพในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ตามการรับรู้ของครูประจำชั้น และเพื่อเปรียบเทียบสภาพและปัญหาการแนะแนวสุขภาพในโรงเรียนประถมศึกษา ตามการรับรู้ของครูประจำชั้น ที่มีเพศต่างกัน ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ ครูที่ทำหน้าที่เป็นครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึง ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 7,725 คน เป็นเพศชายจำนวน 1,316 คน เพศหญิงจำนวน 6,409 คน จากโรงเรียนประถมศึกษาที่มีครูประจำชั้น ทั้งเพศชายและเพศหญิง สังกัดกรุงเทพมหานคร ทั้งสิ้น 36 สำนักงานเขต จำนวน 377 โรงเรียน

กลุ่มตัวอย่างประชากร

กลุ่มตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้จากการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ได้กลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 754 คน เป็นครูประจำชั้นเพศชาย 377 คน และครูประจำชั้นเพศหญิง 377 คน ซึ่งมีขั้นตอนการสุ่มตัวอย่างดังนี้

ขั้นที่ 1 สุ่มตัวอย่างโรงเรียน โดยวิธีการสุ่มแบบเฉพาะเจาะจงคือ เลือกเฉพาะโรงเรียนที่มีครูประจำชั้นทั้งเพศชายและเพศหญิง ได้จำนวนทั้งสิ้น 377 โรงเรียน จาก 36 สำนักงานเขต

ขั้นที่ 2 หาขนาดตัวอย่างที่เหมาะสม โดยใช้สูตรของทาโร ยามาเน (Taro Yamanae, 1970 อ้างถึงใน ประคอง กรวรรณสุต, 2528)

$$\text{สูตร} \quad n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

เมื่อ n = ขนาดตัวอย่างประชากร
 N = ขนาดของประชากร
 e = ความคลาดเคลื่อนที่ที่ยอมรับได้

กำหนดให้ค่าความคลาดเคลื่อนที่ที่ยอมรับได้เท่ากับ .05 ค้นหาขนาดตัวอย่างที่เหมาะสมได้ รวมทั้งสิ้น 693 คน แต่ในการวิจัยครั้งนี้ใช้กลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้นจำนวน 754 คน เป็นครูประจำชั้นเพศชาย จำนวน 377 คน และครูประจำชั้นเพศหญิง จำนวน 377 คน

ขั้นที่ 3 สุ่มตัวอย่าง โดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) จากโรงเรียน 377 โรงเรียน ได้กลุ่มตัวอย่างโรงเรียนละ 2 คน แบ่งเป็นเพศชาย 1 คนและเพศหญิง 1 คน รวมกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 754 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง โดยแบ่งออกเป็น 4 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) จำนวน 11 ข้อ

ตอนที่ 2 สภาพทั่วไปของโรงเรียน ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) จำนวน 9 ข้อ

ตอนที่ 3 สภาพการแนะแนวสุขภาพในโรงเรียนประถมศึกษา ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scales) โดยแบ่งเนื้อหาออกเป็น 3 ด้าน ดังนี้

1. การบริหารงานแนะแนวสุขภาพ จำนวน 13 ข้อ
2. การจัดกิจกรรมแนะแนวสุขภาพ จำนวน 23 ข้อ
3. เรื่องที่ทำการแนะแนวสุขภาพ จำนวน 31 ข้อ

ตอนที่ 4 ปัญหาการแนะแนวสุขภาพในโรงเรียนประถมศึกษา ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scales) โดยแบ่งเนื้อหาออกเป็น 4 ด้าน ดังนี้

1. การบริหารงานแนะแนวสุขภาพ จำนวน 13 ข้อ
2. การจัดกิจกรรมแนะแนวสุขภาพ จำนวน 23 ข้อ
3. เรื่องที่ทำการแนะแนวสุขภาพ จำนวน 31 ข้อ
4. ปัญหาอื่น ๆ ที่เกี่ยวกับการแนะแนวสุขภาพ จำนวน 8 ข้อ

การสร้างแบบสอบถาม

1. ศึกษาคู่มือหลักการจัดกิจกรรมแนะแนวในโรงเรียนประถมศึกษา รวมทั้งเอกสาร ตำรา บทความที่เกี่ยวกับการแนะแนวสุขภาพ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และแนวคิดของผู้เชี่ยวชาญ
2. ศึกษาหลักสูตร และระบบการเรียนการสอนในโรงเรียนประถมศึกษา
3. สร้างแบบสอบถามโดยทำการปรึกษากับอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
4. นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจ และนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ ช่วยพิจารณาตรวจแก้ไข
5. นำแบบสอบถามที่ผู้ทรงคุณวุฒิช่วยพิจารณาแก้ไขมาปรับปรุง เพื่อหาความตรง (Validity) ของแบบสอบถาม
6. นำแบบสอบถามที่ได้จากข้อ 5 ไปทดลองใช้ (Try out) กับครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อหาความเที่ยง (Reliability) ของแบบสอบถาม ได้ค่าความเที่ยง เท่ากับ .98
7. นำแบบสอบถามที่ได้จากข้อ 6 ไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างประชากรจริง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้ทำการวิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลโดยได้ดำเนินการ ดังนี้

1. ผู้วิจัยได้ทำหนังสือขอความร่วมมือในการวิจัยจากบัณฑิตวิทยาลัยไปยังผู้อำนวยการ สำนักการศึกษา กรุงเทพมหานคร ให้ออกหนังสือถึงผู้บริหารโรงเรียน ซึ่งเป็นโรงเรียนประถมศึกษา

สังกัดกรุงเทพมหานคร เพื่อขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามจากครูประจำชั้น

2. ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูล โดยส่งแบบสอบถามไปยังโรงเรียนกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเอง และทางไปรษณีย์ จำนวน 754 ฉบับ และกำหนดระยะเวลาในการส่งแบบสอบถามคืนมาให้ผู้วิจัย เมื่อพ้นกำหนดให้กลุ่มตัวอย่างประชากรส่งแบบสอบถามคืน ผู้วิจัยได้ส่งจดหมายเตือนไปยังตัวอย่างประชากรที่ไม่ได้ส่งกลับคืนมาอีกครั้ง ผู้วิจัยใช้เวลาเก็บรวบรวมแบบสอบถามตั้งแต่วันที่ 12 มกราคม ถึง 10 กุมภาพันธ์ 2534 และได้รับแบบสอบถามกลับคืนมาทั้งสิ้น 728 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 96.55 จากนั้นจึงนำมาวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามมาวิเคราะห์ โดยใช้คอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS^X (Statistical Package for the Social Science Version-X) ตามลำดับดังนี้

1. แบบสอบถามตอนที่ 1 เป็นแบบตรวจสอบรายการ ผู้วิจัยนำข้อมูลมาแจกแจงความถี่ แต่ละคำตอบคิดเป็นร้อยละ แล้วนำเสนอในรูปแบบตารางและความเรียง

2. แบบสอบถามตอนที่ 2 เป็นแบบตรวจสอบรายการ ผู้วิจัยนำข้อมูลมาแจกแจงความถี่ ของคำตอบคิดเป็นร้อยละ แล้วนำเสนอในรูปแบบตารางและความเรียง

3. แบบสอบถามตอนที่ 3 เป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า 4 ระดับ (Rating Scales) ผู้วิจัยนำมาแจกแจงหาค่ามัธยฐานเลขคณิต ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ของคะแนน และทดสอบความแตกต่างของสภาพการแนะแนวสุขภาพในโรงเรียนของครู โดยทดสอบค่า "ที" (t-test) และได้กำหนดค่าคะแนนจากแบบสอบถาม ออกเป็น 4 ระดับ ดังนี้

3.1 สภาพการแนะแนวสุขภาพในโรงเรียนประถมศึกษา

4 คะแนน	เท่ากับ	มีการปฏิบัติมากที่สุด
3 คะแนน	เท่ากับ	มีการปฏิบัติมาก
2 คะแนน	เท่ากับ	มีการปฏิบัติน้อย
1 คะแนน	เท่ากับ	มีการปฏิบัติน้อยที่สุดหรือไม่ได้ปฏิบัติ

3.2 แปลความหมายของค่ามัชฌิมเลขคณิต ตามเกณฑ์ในสภาพการแนะแนวสุขภาพ
ในโรงเรียนประถมศึกษา

3.50 - 4.00	หมายความว่า	มีการปฏิบัติมากที่สุด
2.50 - 3.49	หมายความว่า	มีการปฏิบัติมาก
1.50 - 2.49	หมายความว่า	มีการปฏิบัติน้อย
1.00 - 1.49	หมายความว่า	มีการปฏิบัติน้อยที่สุดหรือไม่ได้ปฏิบัติ

4. แบบสอบถามตอนที่ 4 เป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า 4 ระดับ (Rating Scales) ผู้วิจัยนำมาแจกแจงหาค่ามัชฌิมเลขคณิต ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) และทดสอบความแตกต่างของปัญหาการแนะแนวสุขภาพในโรงเรียนระหว่างครูประจำชั้นเพศชายกับเพศหญิง โดยทดสอบค่า "ที" (t-test) และกำหนดค่าคะแนนจากแบบสอบถามออกเป็น 4 ระดับ ดังนี้

4.1 ปัญหาการแนะแนวสุขภาพในโรงเรียนประถมศึกษา

4 คะแนน	เท่ากับ	มีปัญหามากที่สุด
3 คะแนน	เท่ากับ	มีปัญหามาก
2 คะแนน	เท่ากับ	มีปัญหาน้อย
1 คะแนน	เท่ากับ	มีปัญหาน้อยที่สุดหรือไม่มี

4.2 แปลความหมายของค่ามัชฌิมเลขคณิต ตามเกณฑ์ในระดับปัญหา ดังนี้

3.50 - 4.00	หมายความว่า	มีปัญหามากที่สุด
2.50 - 3.49	หมายความว่า	มีปัญหามาก
1.50 - 2.49	หมายความว่า	มีปัญหาน้อย
1.00 - 1.49	หมายความว่า	มีปัญหาน้อยที่สุดหรือไม่มี